

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה רבי פנחס בשם רבי הונא בר פפא פתח (משלי ג') אז תלך לבטח דרכך (וגו') אם תשכב לא תפחד אז תלך לבטח זה יעקב דכתיב ויצא יעקב אם תשכב לא תפחד מעשו ומלבן ושכבת וערבה שנתך וישכב במקום ההוא: מדרש רבה - פרשה ס"ח פסקה א'

רבי שמואל בר נחמן פתח (תהלים קכ"א) שיר למעלות אשא עיני אל ההרים אשא עיני אל ההורים למלפני ולמעבדני מאין יבוא עזרי אליעזר בשעה שהלך להביא את רבקה מה כתיב ביה ויקח העבד עשרה גמלים וגו' ואני לא נזם אחד ולא צמיד אחד רבי חנינא אמר גדוד שלחו רבי יהושע בן לוי אמר שילח עמו אלא שעמד עשו ונטלה ממנו חזר ואמר מה אנא מובד סברי מן בריי חס ושלום לית אנא מובד סברי מן בריי אלא עזרי מעם ה' (שם) אל יתן למוט רגלך אל ינום שומרך הנה לא ינום ולא יישן וגו' ה' ישמרך מכל רע מעשו ומלבן ישמור את נפשך ממלאך המות ה' ישמר צאתך ובואך ויצא יעקב: מדרש רבה - פס"ח פ"ב

ויצא יעקב מבאר שבע, וק' דכבר כתוב בפרשה הקודמת, ויתכן לומר [*עיין ס' צוף דבש] לפי דברי חז"ל שנטמן בבית עבר י"ד שנה י"ל שהלך אחר כך בחזרה לאביו ולאמו בסתר ליטול רשות מהם קודם הליכתו לחרן ולא הזכירו הכתוב כמו שלא הזכיר הי"ד שנים שהטמין עצמו מפני עשו לכן הסתירו הכתוב: שפת אמת ליקוטים

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה רבי פנחס בשם רבי הונא בר פפא פתח (משלי ג') אז תלך לבטח דרכך (וגו') אם תשכב לא תפחד אז תלך לבטח זה יעקב דכתיב ויצא יעקב אם תשכב לא תפחד מעשו ומלבן ושכבת וערבה שנתך וישכב במקום ההוא: ספר ביכורי אבי"ב על התורה

ותאמר הפעם אודה את ה' על כן קראה שמו יהודה. סיפר הרב"צ אוסטראוואר ז"ל ששמע מפ"ק מו"ר הגה"ק החי' הרי"מ זצוקללה"ה הענין שכ"א מישראל נקרא "יהודי" הוא ע"ש יהודה, דהוא ע"ש שבח והודאה, וכמ"ש הפעם אודה את ד' וכו', ופי' רש"י ז"ל שנטלתי יותר מדאי על חלקי וכו' משמע מזה דכ"א מחויב לידע דכל מה דהשי"ת עושה עמו הוא יותר מהמגיע לו ולזה נקרא "יהודי". עכלה"ק: ספר שיח שרפי קודש

ויחר אף יעקב ברחל. שמעתי בשם החי' הרי"מ זצ"ל שלא מצינו בהתורה הק' ששום אחד מהאבות הק' היו בהקפדה, חוץ אצל יעקב אבינו כתיב ויחר אף יעקב ברחל, ויחר ליעקב וירב בלבן, ואמר בזה"ל יעקב אבינו האט זיך גיקענט בייזערין, ודבר זה אמר על רבו הק' הרר"מ מקאצק זצ"ל שכמה פעמים הי' נראה לכל כמו שהי' בהקפדה והבן: ספר שיח שרפי קודש

הייתי ביום אכלני חורב וקרח בלילה. בשם מרן הרב מנחם מנדל מקאצק זי"ע, בא טאג האט מיך די היץ פער ברעוט פיר עבודת הבורא ית"ש, אין בא נאכט בין איך געווען קאלט, והבן. (א"ה כידוע שיעקב אבינו הי' בן פ"ד שנים ולא ראה קרי מימיו כמו שכתב רש"י ז"ל על הפסוק ראובן בכורי אתה): ספר שיח שרפי קודש

בשם הגה"צ מפילץ זצ"ל ששמע מפ"ק החי' רי"מ זצ"ל, שאמר לבאר תירוץ הבית יוסף דחלקו את השמן לח' חלקים היינו דחשבו להדליק בכל לילה רק נר אחד שבזה מקיים ג"כ מצות הדלקת המנורה. ע"כ: ספר שש"ק

בשם החי' הרי"מ זי"ע, עוי"ל על קושית הב"י הנ"ל, שבעבי' אין שיעור להפתילה והי' יכולין לעשות דק ביותר שיהי' יכולין להדליק מהפך ח' ימים בפתילות דקים, רק לאחר שהכירו הנס ביום א', תיכף בעת ההדלקה עשו הפתילה עבה כרגיל: ס' שיח שרפי קודש

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, במדרש (ב"ר ס"ח א') שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי, אשא עיני אל ההרים למלפני ולמעבדני כו' חזר ואמר מה אנא מובד סברי מן ברי' לית אנא מובד סברי מן ברי' ח"ו אלא עזרי מעם ה', הענין בזה כשיצא יעקב מבאר שבע ולא הי' לו לחם לאכול ולא שום דבר והוצרך לילך אל לבן ולעסוק בצאן למען פרנסתו נפל דעתו מאד לאשר הביט וראה עצמו קטן מאד נגד אבותיו, כי הם לא הי' צריכים כלל להביט לענייני עו"הז והי' עוסקים תמיד בעבודה ובמעשה מרכבה, והוא יצטרך לעסוק בדברים קטנים כאלו, חזר ואמר לית אנא מובד סברי מן ברי' היינו אף שהם הי' בדברים גדולים ואני רואה א"ע בדברים קטנים, מכל מקום גם בזה יש עבדות הש"י כי יוצא הכל הוא: ספר מי השילוח

והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו, שמעתי אומרים בשם הרב הקדוש הריב"ש ז"ל כי סולם בגימטריא ממון, וזהו אומרו והנה סולם שהוא ממון מוצב ארצה שהוא דבר גשמיי וארציי, רק שראשו השני מגיע השמימה שהוא שכר נצחיי, רק שראשו השני מגיע השמימה שהוא שכר נצחיי, רק שמלאכי אלקים הם הבני אדם עולים ויורדים בו, ר"ל שיש מהם שעולים, שיש להם עליות גדולות על ידי הממון, ולהיפך ח"ו יש שיש להם ירידה גדולה לעמקי השאול על ידי ממונו, כענין (קהלת ה') עושר שמור לבעליו לרעתו, עד כאן שמעתי מפה קדוש זללה"ה: (תורי זהב פ' ויצא. אמתחת בנימין קהלת בפסוק מה שהיה): ספר בעל שם טוב עה"ת

שכל ישראל יהיה להם תיקון ואזי יתוקן כל העולם עמהם: ספר רמתים צופים - תנא דבי אליהו - פרק ה' [ו"ד]

על התורה ועל העבודה

או יבואר, ויצא יעקב מבאר שבע. יעקב הוא מנין שבע פעמים הוי"ה, והיה יכול לילך לחוץ לארץ לעלות נצוצות. ויצחק הוא מנין ח' פעמים הוי"ה ושם הוא למעלה מעליות נצוצות לכך לא הורשה לילך לחוץ לארץ: ספר קדושת לוי

אמר הבעל שם טוב זללה"ה שמה שאמרו חכמינו ז"ל (במשנה אבות פ"ג) ומצודה פרוסה על כל החיים, פרוסה הוא מלשון פרס, כמו (אבות פרק א') על מנת לקבל פרס, ופירוש פרס מלשון פרנסה, וזהו מצודה של פרנסה ה) הוא על כל חי, שמבקש פרנסתו ונטרד מאוד, ואין לבו פנוי לעבודת ה': (בת עין פ' במדבר): ספר בעל שם טוב על התורה

יש ה' במקום הזה, הוא סוד הרמוז בספר יצירה עשה אינו ישנו, ודבר זה נוהג בעולם שנה נפש, כמ"ש יש ה' במקום, וכתיב יש ה' בקרבנו, ושלש פעמים בשנה יראה כל זכורך כו' במקום אשר יבחר היו כל הג' ביחד: שם (במדרש פרשה ס"ח): שפת אמת - ליקוטים

אני ה' אלקי אברהם אביך ואלהי יצחק, פירש הבעל שם טוב דלכך אנו אומרים אלקי אברהם ואלקי יצחק [ואלקי יעקב] ואין אנו אומרים אלקי אברהם יצחק [ויעקב] להורות שאל יסמוך האדם על חקירת ועבודת אביו, וכן יצחק ויעקב לא סמכו עצמם על חקירת ועבודת אברהם אבינו, רק חקרו בעצמם אחדות הבורא ועבודתו, לכן אנו אומרים אלקי בכל אחד ואחד: (קרבן העני פ' בחקותי): ספר בעל שם טוב על התורה

וישא יעקב רגליו וגו' (כ"ט, א'). אמר א"א הגה"ק זלה"ה. היינו שנשא והרים יעקב המדרגות קטנות הנקראים בשם רגלים: ספר דברי יחזקאל

ויקרא לו יעקב גלעד. הפסוק הזה מרמז על ל"ג בעומר, כי גל הוא אותיות ל"ג. ויבואר הענין על ידי מאמר חכמינו ז"ל בים סוף נדמה להם כבחור במתן תורה נדמה כזקן. המשל בזה לתינוק שמרגילין אותו לילך לבית הספר ומרגיל אותו אביו על ידי דבר שהתינוק מתאוה לו, דהיינו שאומר לו ששם בבית הספר יש דבר שהתינוק מתאוה לו ועל ידי זה מרגילו לילך לבית הספר וכיון שמרגילו אז לומד עמו הרבה תורה כך הקדוש ברוך הוא הראה לנו בים סוף ניסים ונפלאות ולא היה עיקר הטעם של הניסים ונפלאות הניסים והנפלאות עצמם, רק הניסים והנפלאות עשה והראה לנו כדי שנדע שיש אלוה בעולם ונתאוה לו לעבדו ולכך עשה לנו ניסים ונפלאות בים סוף כדי שעל ידי זה נתאוה לקבל התורה ביום מתן תורה ולעבדו בלבב שלם ונמצא עיקר הניסים והנפלאות היה בים סוף כדי שנקבל התורה במעמד הר סיני ונתאוה לו לעבדו ולקבל התורה. והבחינה הזאת של יציאת מצרים מאירה עד ל"ג בעומר ומל"ג בעומר מתחיל ההארה של מעמד הר סיני שהיא קבלת התורה. וכבר כתבנו שההארה של יציאת מצרים היה הכנה למתן תורה והנסים והנפלאות היה כדי שנתאוה למתן תורה על ידי הניסים. וזהו ויקרא לו יעקב גל עד, כלומר כיון שמגיע ג"ל שהוא מרומז על ל"ג בעומר אז מתחילין להאיר בחינות הארה קבלת התורה. ומלת ע"ד הוא מלשון עד"י עדיים (יחזקאל ט"ז, ז') הורד עדייך (שמות ל"ג, ה') כלומר שעד ל"ג בעומר היה ההארה של יציאת מצרים ומל"ג בעומר מאיר ההארה של קבלת התורה שמרומז במלת ע"ד שרומז על התורה: ספר קדושת לוי

<u>הפטורה</u> - ויברח יעקב - והם אינם זוכרים הטובה שעשיתי עם אביהם שברח מפני עשו אחיו: רד"ק

שובה. מעט מעט עד השם - וטעם כי כשלת בעונך ואין מי יקימך רק השם לבדו: אבן עזרא

מטרונא שאלה כו' יושב ומזווג כו' פירוש שהגם שברא העולם בששה ימים מכל מקום כל ההנהגה וקיום העולם לעולם מאת המקום ב"ה כמו שהראה לה שכל הזווגים אין מתקיימין רק מה' הוא: שפת אמת ליקוטים - פרשת ויצא

ממונו של פלוני כו', נראה שגם זה בכלל זיווגים שמיוחד זה הממון לבעלים שלו: שם (במדרש פרשה ס"ח): שפת אמת ליקוטים

ותקרא שמו יוסף לאמר יוסף ד' לי בן אחר [ל' כ"ד]. הנה כוונתה היתה על לידת בנימין כנודע. ובנימין הוא בחינת שם ב"ן דרגא דנוקבא, המעלה מיין נוקבין למעלה, כמו שרומז בזוהר ויצא דף קנ"ה ע"ב, שהוא היה בסוד האי רוחא דשביק בה בעלה. ולזה לאמ"ר יס"ף הוי"ה ל"י ב"ן אח"ר עולה מלכו"ת עם רנ"ב איברין דילה: ספר אמרי נועם על התורה [ב']

יוס"ף במילואו כזה, יו"ד וא"ו סמ"ך פ"א עולה גוא"ל צד"ק, שהוא בחינת יסוד הנקרא גואל, משיח בן יוסף, המתייחד עם המלכות בחינת צדק: ספר אמרי נועם על התורה [ד']

ויקח יעקב אבן וירימה מצבה ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים וגו' (ל"א, מ"ה - מ"ו). ידוע מס"י דאותיות נקראו אבנים, ועבדות האדם בעוה"ז להעלות האותיות לשורשן, וז"ש ויקח יעקב אבן וירימה מצבה שהעלה הכל להשורש. ובזה הכח אמר לאחיו. היינו בניו כמבואר במדרש. ואמר להם שגם המה יוכלו לאחיו לקטו אבנים והמה עשו כן. ויקחו אבנים וגו': ספר דברי יחזקאל

שובה ישראל - כי כשלת בעונך כי אתה רואה שכשלת בעונך לפיכך יש לך לשוב אל ה' יתברך כי אין מקימך ממכשולך אלא תשובתך אליו ובאמרו עד כמו אל וכן ושבת עד ה' אלקיך שובו עדי ואמרו רז"ל גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד שנאמר עד ה' אלקיך: רד"ק

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - CHIZUK@PROTONMAIL.COM
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally! In Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #899

יומא דהילולא קדישא
הרה"ק ר' לוי יצחק מבארדיטשוב ב"ר מאיר, הקדושת לוי, כ"ה תשרי תק"ע
הרה"ק ר משה ב"ר שמואל, החתם סופר כ"ה תשרי ת"ר
הרה"ק ר' אשר הזקן מסטאלין ב"ר אהרן הגדול מקארלין - כ"ו תשרי תקפ"ב - זיעואכי"א

בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים

בס"ד יצא לאור מחדש ספר "דברי תורה באר היטב תש"פ ושנים קדומים"
The new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev 5780 and Previous Years" [English] is now in print.

לע"נ זקינתי מרת אסתר בת ר' משה חיים ע"ה בורשטין - נלב"ע ב' חשון תשס"ז - תנצב"ה